

NIE ZAPOMNIJ PASZPORTU!

Lekcja 09

KOMUNIKACJA
nakiazy, zakazy
polecenia

SŁOWNICTWO
podróże, pakowanie
spiseł kempingowy, lotnisko

GRAMATYKA
ty/b rozkazujący, czasowniki: niefleksyjne:
tzeba, można, warto, należy, powinno się

ubezpieczenie, pogniciony, niesodzowny, szykować (się), zamieszanie, rozsądny, celnik
obywatel, zażądać, powodzianie, wczasy, bezpieczeństwo, przypominać, cło

nowe słowa

A WALIZKA CZY PLECAK?

Ćwiczenie 1

Proszę podpisać przedmioty
na zdjęciach.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....
10. ....
11. ....
12. ....
13. .... *ładownika*
14. ....
15. ....

Ćwiczenie 2

Jakie ubrania pakujesz, kiedy jedziesz
na urlop latem, a jakie zimą?

Ćwiczenie 3

Co powinno się zawsze brać w podróż?

Ćwiczenie 4

Proszę posłuchać i zanotować, w co oni lubią się pakować.

- A. Ewa: .....
- B. Piotr: .....
- C. Kamila: ..... Z wieloma .....
- D. Paweł: .....

Ćwiczenie 5

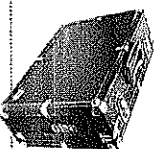
Proszę posłuchać i uzupełnić.

Ewa: ..... nosić ciężkich

Nie ..... dlatego walizka na kółkach jest dla mnie idealna. .... bardziej, że zwykle, jak typowa kobieta, zabieram w ..... zbyt wiele rzeczy.

Paweł

Na ..... ludzie wolą pakować się w walizki. .... mnie plecak jest o wiele bardziej ..... Zwraca taki z pojemnymi kieszeniami. A już na ..... w górę jest wprost nieodzwymni!

wiele = dużo
W szkole jest dużo / wiele osób.
Rozmawiałem z wieloma osobami, ale!
Dla wielu osób to było coś nowego.

Piotr:

Torby są zazwyczaj ..... ale ja ..... wolę walizkę, bo można ..... poukładać rzeczy, no i ..... nie są pogniecione po podróży.

Kamila:

Jestem studentką ..... Krakowa, często jeżdżę do rodziców i zawsze mam ..... rzeczy do zabrania. Wszystkie .....! Dlatego dla mnie lekka torba z wieloma kieszeniami jest najbardziej .....

Ćwiczenie 6

Co pasuje?

szczególnie pojemny pognieciony wyprawa zbędny mnóstwo poręczny na ogół nieodzwymni

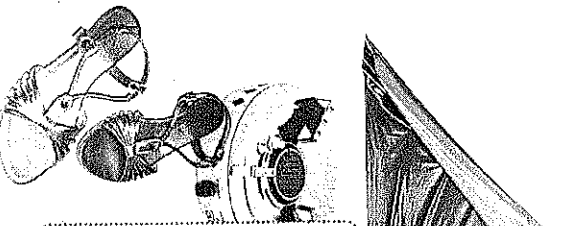
zazwyczaj większą, wyliczka, ekspedycja praktyczny; przydatny zwłaszcza bardzo dużo ≠ wyprasowany niezbędny, konieczny; niezastąpiony pakowny; dużo się w nim mieści niepotrzebny

B WEŹ SWETER!

W rodzinie Majów straszne zamieszanie. Karol wyjeżdża w Bieszczady, Karolina na obóz do Hiszpanii, a pani Joanna i pan Grzegorz lecą do Paryża. Wszyscy się pakują.

Ćwiczenie 1

Proszę posłuchać dialogów i zaznaczyć, co oni zabierają (+), a czego nie zabierają (-) ze sobą.

KAROL

- komputer
- kuchotka turystyczna
- krzeselka turystyczne
- namiót
- spiwór
- sprzet narciarski
- okulary przeciwsłoneczne
- ciepły sweter

KAROLINA

- + sandały
- wieszak
- plyn przeciw komarom
- krem z filtrem
- zapałniczka
- kurtka przeciwdeszczowa
- paszport
- kapielówki

Pani Maj: Karoli! Ty znów przed komputerem?

Karoli: Mhm.

Pani Maj: Co ty robisz? **Nie jedz** nad klawiaturą! **Wytrzyj** te okienki! **Dlaczego** się nie szklujesz do wyjazdu? **Wyłóż** to na jejchmiasz i **idź** się pakować!

Karoli: Kiedy ja własnie robie listę wszystkich rzeczy do spakowania.

Pani Maj: W takim razie **przeznaczaj** mi albo nie, **pokaż!** No dobrze: karmata, spiwór... a gdzie naniot?

Karoli: Naniot bierze Adam.

Pani Maj: **Aha. Sprawdźmy** dalej: kuchenka turystyczna, zapalki, zapalniczka... - dobrze cały sprzęt kempingowy jest. **Dopisz** sobie płyn przeciw komarom. **Zobaczmy** jeszcze ubrania. **Mniej więcej** masz wszystko. Tylko **weź** ten gruby sweter i **paniętaj** o kurtce przeciwdeszczowej i kapciółwkach!

Karolina: **Mamo, nie** widziałas gdzie moich sandałów?

Pani Maj: **Leżą** w przedpokoju koło wieszaka. **Masz** już wszystko?

Karolina: **Prawie**. Brakuje mi tylko kosmetyków.

Karolina: **Koniecznie** spakuj krem z filtrem. **I nie** zapomnij o paszporcie!

Pani Maj: **Przecież** wiem, mamo! Nie jestem dzieciem!

Karolina: **Ja** cię bardzo proszę, żebyś nie uważała się za zbyt dorosłą.

Karolina: **Zakaszca** na wakacjach w Hiszpanii. **Pamiętaj**, **nie** chodź nigdzie sama, **nie** wracaj za późno, a przede wszystkim **nie** zadawaj się z nieznanymi.

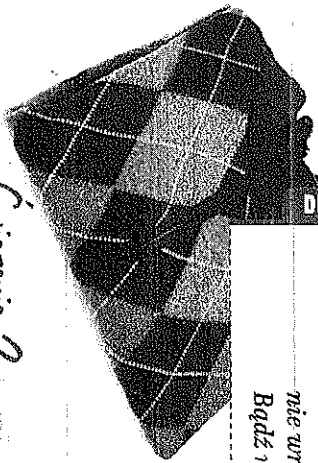
Bydź rozsądna!

DIALOG 2

Karolina:
Pani Maj:
Karolina:
Karolina:
Pani Maj:

Weź sweter! | Nie zapomnij paszportu!

Ćwiczenie 2

Proszę uzupełnić tabelę.

Ja już wie mogę! Ciągle słysze:
zob to, zob tawto! Idź! Puzyciel!
Mysiel! Pozawiały...!

	bezokolicznik	typ koniugacji	2 osoba l. poj.
--	---------------	----------------	-----------------

dopisz

idź

nie chodź

nie zadawaj się

nie zapomnij

pokaż

spakuj

sprawdźmy

weź

wyłóż

wytrzyj

zobaczmy

--	--	--	--

przeczytał

przeczytać

jedź

nie wracaj

pamiętaj

pamiętać

TRZYB ROZKAZUJĄCY

0955

KONJUGACJA 1	piszesz → pisz- esz → pisz!	zabieranie	spakujesz → spakuj- esz → spakuj!
-ę, -esz	pijesz → pij- esz → pij!	zabranie	wytrzesz → wytrz- esz → wytrz +
	wytrzesz → wytrz- esz → wytrz +		wieżmiesz → weź- esz → weź!
	zadajesz → zadaj- esz → zadaj!		zadajesz → zadaj- esz → zadaj!
	mówisz → mów- isz → mów!		mówisz → mów- isz → mów!
	palisz → pal- isz → pal!		palisz → pal- isz → pal!
	tańczysz → tańcz- ysz → tańcz!		tańczysz → tańcz- ysz → tańcz!
	chodzisz → chodz- isz → chod!		chodzisz → chodz- isz → chod!
	robisz → rob- isz → r. b!		robisz → rob- isz → r. b!
	zapominasz → zapomn- iesz → zapomn + !		zapominasz → zapomn- iesz → zapomn + !

po prostu spojrz na te przykłady i zobaczysz, że czasowniki w trybie rozkazującym mają taką samą formę jak w trybie rozkazującym.

09

KONJUGACJA 2	czytają → czytaj- ę → czytaj!		piszmy!
-ę, -isz / -ysz	kochają → kochaj- ę → kochaj!		pisz!
	jeżdżą → jeźdź- ę → jeździ!		niech pisze!
	umieją → umiej- ę → umiej!		niech pisze!

Nie zapomnij paszportu | Weź sweter!

Uwaga!
 czytać → czytaj!
 jeździć → jeździ!
 chodzić → chodzi!

Ćwiczenie 3

Proszę uzupełnić dialog.

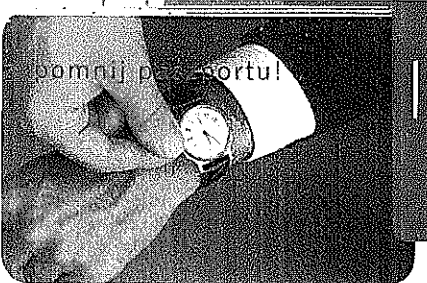
Mama: Adam, **nie** ..... (oglądać) tyle telewizji! I **nie** .....
 (czytać) tych głupich komiksów!
 Adam: **One wcale nie są głupie!** Sama kiedyś mówiłaś, że rozwijają wyobraźnię.
 Mama: **Nie** ..... (dyskutować) ze mną! Lepiej ..... (zrobić)
 porządek w swoim pokoju, ... (wyrzucić) śmieci i .....
 (wziąć) psa na spacer.
 Adam: **Nie** ..... (denerwować się) mamie i **nie** ..... (krzyknąć) na mnie!
 Mama: **No już dobrze, nie krzyczę, ale ty** ..... (brać się) od razu za pracę!

Ćwiczenie 4

Proszę przekształcić zdania.

- Niech pan usiądzie!
 (ty) ..... **Usiądź!**
- Nie rób tego!
 (pan) ..... **Niech, panie, tego, nie, robi!**
- Niech państwo zostaną!
 (wy) .....
- Wychdź stąd!
 (pan) .....
- Przeczytajcie to!
 (państwo) .....
- Niech Jola to podpisał!
 (ty) .....
- Niech pan mówi ciszej!
 (my) .....
- Zaproszcie ją!
 (państwo) .....
- Niech to dziecko zje obiad!
 (ty) .....
- Pomóżmy mu!
 (pan) .....

09

nie zapomnij pisać e-mail!

Ćwiczenie 5

Proszę przekształcić zdania.

1. Proszę poczekać.
(my) ..... *Poczekajmy!*
2. Proszę tu nie palić.
(ty) .....
3. Proszę tego nie dotykać.
(wy) .....
4. Proszę być punktualnie.
(ty) .....
5. Proszę już kończyć.
(my) .....
6. Proszę mieć przy sobie dokumenty.
(wy) .....
7. Proszę jechać prosto.
(my) .....
8. Proszę zadzwonić o 8.00.
(wy) .....

Ćwiczenie 6

Proszę uzupełnić zdania.

1. Mama poprosiła:
"....." *Młody!* (ty / wy) to lekarstwo!"
2. Piotr powiedział:
"....." (my / ugotować) dziś żurek."
3. Tato poprosił Pawła i Anię:
"....." (posprzątać) pokój!"
4. Policjant poprosił:
"....." (pani / zaparkować) gdzie indziej!"
5. Dziecko prosiło:
"....." (wy / zabrać) mnie ze sobą!"
6. Urzędniczka powiedziała:
"....." (państwo / wypełnić) tę ankietę."

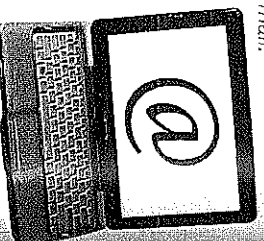
Ćwiczenie 8

Proszę uzupełnić zdania.

1. Jola chciała, ... *żeby On zaprosił ją* ..... (on / zaprosić / ona) do kina.
2. Agnieszka poprosiła, ... (mama / kupić / ona) nową sukienkę.
Ewa prosiła, ... (wy / rtm / pojechać) na wystawę.
3. Ojciec chciał, ... (dziecko - zjeść) obiad.
4. Nauczyciel poprosił, ... (studentki / oddać) test.
5. Tomek chciał, ... (wy / rz. / ugotować) zupę.
6. Prezydent poprosił, ... (obywatele / pomóc) powodzianom.
7. Strajkujący zażądali, ... (rząd / obniżyć) podatki.

Ćwiczenie 7

Proszę napisać instrukcję, jak wysłać e-mail.

Można, trzeba, warto | Nie

MOŻNA, TRZEBA WARTO

trzeba *v*   *można*   *warto*   *wolno*
trzeba *v*   *można*   *warto*   *wolno*
trzeba *v*   *można*   *warto*   *wolno*

Ćwiczenie 1

Proszę uporządkować słowa.

PRZYWOLENIE

PROPOZYCJA

POLEGENIE

trzeba

Ćwiczenie 2

Proszę uzupełnić zdania słowami z ramki.

nie powinno się, trzeba, można /, warto, należy,
nie wolno, powinno się, nie warto, wolno

1. Czy tu ..... *można* ..... płacić kartą?
2. To jest przedział dla niepalących - tutaj ..... palić!
3. Po wizycie u dentysty ..... jeść przez godzinę.
4. Idę do sklepu, czy ..... coś kupić?
5. To słaba książka, ... jej czytać.
6. To niezła sztuka, ... ją obejrzeć.
7. .... często chodzić na spacer, bo ruch to zdrowie!
8. Dzieci, którym ..... robić wszystko, są kapryśne i samolubne.
9. W czasie odwiedziny w szpitalu ..... zakładać obuwie ochronne.

Ćwiczenie 3

Proszę zamienić na tryb rozkazujący.

1. Nie warto iść na ten film.
→ (ty) ..... *Nie idź* ..... na ten film!
2. Powinno się wykupić ubezpieczenie.
→ (państwo) ..... ubezpieczenie!
3. Trzeba zapłacić zaliczkę za wczasy.
→ (ty) ..... zaliczkę za wczasy!
4. Powinno się obejrzeć tę wystawę.
→ (wy) ..... tę wystawę!
5. Na lotnisko należy skręcić w prawo.
→ (my) ..... w prawo!
6. Warto zamówić ten przewodnik przez Internet.
→ (wy) ..... ten przewodnik przez Internet!

D LOTNISKO

Ćwiczenie 1

Proszę uzupełnić teksty, a następnie posłuchać nagrania.

A samolot / odprawy   sprawdź   pospiesz się   idzie
raz   stresuj się   nadbagaż   wolno   czego

- Pani Mai: Grzegorz, ...! Nie zdążył na .....! /
Samolot .....
- Pan Mai: Kochanie, nie ..... mamy jeszcze sporo czasu.
Pani Mai: Popatrz, jaka jest kolejka do ..... bagażu! W dodatku ja mam
chyba za ciężką torbę i będziemy płacić za .....
- Pan Mai: Twój bagaż jest w sam ..... a kolejka .....
- bardzo szybko. Naszycij swój paszport i ..... czy nie
musz w torbce czegoś, ... nie .....
- włożyć na pokład.

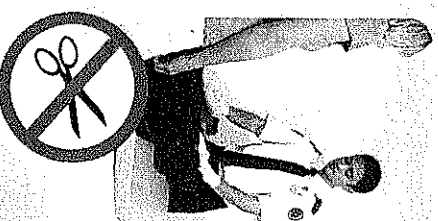
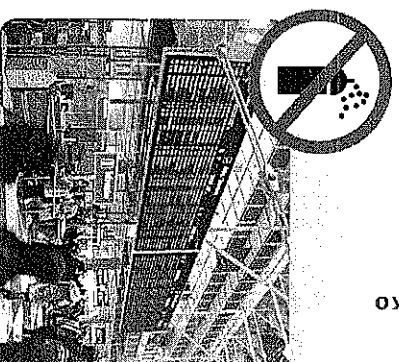
B zność   kartę   odprawa   czym   kontroli
kieszeni   podręcznego   przejście   prostu   lotu

- Pan Mai: Widzisz, ... paszportowa też już za nami, teraz tylko
przez bramki, kontrola bagażu ..... i możesz sobie spokojnie usiąść
i czekać na samolot.
- Pani Mai: Nie cierpię tej całej ..... bezpieczeństwa! Nie .....
- tego prześwietlania torbek, wyciągania wszystkiego z .....
zdejmowania zegarków, puszków albo, co gorsza, butów.
- Pan Mai: Joanno, uspokój się! Nie ma się ..... przejmować, to tylko procedura.
- Pani Mai: Wiem, ale... O rany! Grzegorz, ja chyba zgubiłam ..... pokładow!
- Pan Mai: Nie zgubiłaś, tylko dałaś mnie. Coś mi się zdaje, kochanie, że po .....
boisz się ..... i stąd to całe potygotowanie.

C pasły   pokład   pasazerowie   pod
metalowych   mililitrów   golenia   plastikowej

- Uwaga: .....! Przypominamy, że na ..... samolotu nie wolno
wnosić: ostrzych ..... przedmiotów, pojemników ..... ciśnieniem
(dezodoranty, pianki do ..... lakieru do włosów) ani płynów. Kosmetyki typu
żele i ..... o pojemności nie większej niż 100 ..... można
zabrać w specjalnej przezroczystej ..... zamkniętej torbce.

nie zapomnij paszportu! | Lotnisko

09

Ćwiczenie 2 zagubiony bagaż

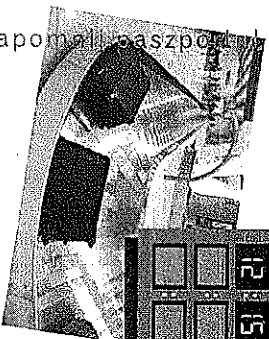
Co to znaczy?

strawka za nadbagaż
wymiarowy i zawartość bagażu podręcznego
terminal lotów krajowych

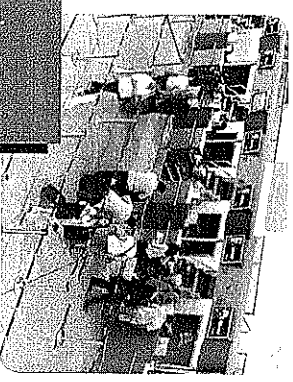
Ćwiczenie 3

Proszę posłuchać i uzupełnić.

strefa wolnocelowa

ODLOTY			Uwagi	
Czas	Kierunek	Numer lotu	odprawa	odwołany
12:15	KOPENHAGEN	LH 4792	odprawa	odwołany
	PRORAJI	SP 6313	odprawa	odprawa

PRZYLOTY			Uwagi	
Czas	Kierunek	Numer lotu	wylądował	opóźniony
11:25	FRANKFURT	LO 3497	wylądował <td>planowo</td>	planowo
11:30	WIEDEM	RE 7644		opóźniony

Lotnisko | Nie zapomnij paszportu!

Ćwiczenie 4

Proszę uporządkować zdania.

1. *nałed / marn / zdążyłem / problem / nie / bagażu / a / zakończenia / odprawa / już / jest*
Mam problem, nie zdążyłem nadać bagażu, a odprawa już jest zakończona.
2. *sa / wózki / gdzie / przepraszam / bagażowe*
.....?
3. *numer / odwołany / lot / LO3635 / został / dlaczego*
.....?
4. *o / oknie / prosić / miejsce / chciałabym / przy*
.....?
5. *te / pan / jako / wziąć / torbę / podręczny / może / bagaż*
Może.....?
6. *coś / czy / ma / oclenia / pani / do*
.....?

Witam! Poitimo na pokładzie samolotu linii Lot. Praliny o zapiekie pasow, zlowie storkow i zapoznowie sie z uaktynkaję bezpieczenstwa. W czasie stantki praliny o niezysnowie uwazdzac elektrowniczynke i nieoparzaznowie swoich wigje. Zyczymy uillego lotu.

DIALOG 1

Pasazer: Przepraszam, nie mogę zapłacić pasów. Czy może mi pani pomóc?
 Stewardessa: Oczywiście, już idę.
 Pasazer: Czy mogę panu podać coś do picia?
 Stewardessa: Owszem, proszę coś zimnego.
 Pasazer: Mogę panu zaproponować sok, wodę mineralną albo mrożoną herbatę.

DIALOG 2

Pasazerka: Przepraszam, za ile będziemy lądować w Rzymie?
 Steward: Za godzinę i piętnaście minut.
 Pasazerka: A która to będzie godzina miejscowego czasu?
 Steward: 17.20.
 Pasazerka: Dziękuję bardzo.

Witam państwa kapitanie samolotu, lecimy nad wytkanki dziewięciu tysięcy metrowi nad poziomem morza. Bieżący przelatywaliśmy nad Wladawem i Rijeką. Temperatura na zewnątrz wynosi 28 stopni Celjusz.

Szanowni państwo, rozpoczynamy lądowanie. Prosimy o pozostanie na swoich miejscach, zniżenie stołków i zapięcie pasów. Jeste pogodnie, temperatura na zewnątrz wynosi 28 stopni Celjusz.

Cwiczenie 6

СОНОВ

Co pasuje?

1. samolot	☐	osobowy	☐	☒ pasażerski
2. bagaż	☐	ręcznik	☐	podręczny ☐ poręczony ☐
3. maska	☐	tlenowa	☐	oddychająca ☐ utleniona ☐
4. wyjście	☐	pomocne	☐	awaryjne ☐ bezawaryjne ☐
5. karta	☐	podkładka	☐	pokładowa ☐ pokład ☐
6. klasa	☐	podstawowa	☐	ekonomiczna ☐ ekonomiczna ☐

Cwiczenie 5

СОНОВ

nadać	→	paszy
zdać	→	bagaż
przejsć	→	z taśmy bagażowej
zdać	→	stołek
zapiąć	→	maski tlenowe
złożyć	→	buty i pasek
wyłączyć	→	na swoich miejscach
pozostać	→	przez bramkę
zapoznać się	→	urządzenia elektroniczne
założyć	→	z instrukcją bezpieczeństwa

POWTÓRZENIE

E

Cwiczenie 1

СОНОВ

Proszę odpowiedzieć na pytania.

- O czym warto pamiętać przy pakowaniu?
 Czego nie powinno się brać na wakacje?
 Czego nie wolno brać na pokład samolotu?
 Co można wziąć na pokład samolotu?
 Czego nie trzeba brać, kiedy jedzie się do eleganckiego hotelu?

- Co powinno się wziąć na urlop pod namiotem?
 Co należy mieć przy sobie na granicy?
 O czym nie można zapomnieć, kiedy jedzie się nad morze?
 Co powinno się zabrać na wycieczkę w góry?
 Co warto wziąć, planując zwiedzanie nowego miasta?

Cwiczenie 2

СОНОВ

Proszę uzupełnić dialog. (tyb rozkazujący)

- Ewa: Co robimy dziś wieczorem?
 Piotr: (chodząc - my) do kinu!
 Ewa: Nie mam ochoty na kino.
 Piotr: (zaprosić - my) znajomych.
 Ewa: Słoneczny pomysł.
 Piotr: (zadzwoić - ty) do Anny i Ani.
 Ewa: (oni - przysiąc) kolo dziewiątej, a ja idę zrobić zakupy.
 Ewa: (pamiętać - ty) o brokociach.
 Piotr: (otwierać i gotować) (powiedzieć - ty) Anny i Ani.
 Ewa: (najlepiej) cztery wódeczki.
 Ewa: (już dzwonić, a ty) (prosić się) z zakupami!

